

Na temelju Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19, 114/22 i 36/24), Standardu za specijalne knjižnice (NN 103/2021) i Statuta Instituta za antropologiju (2024), Ravnatelj Instituta za antropologiju donosi

PRAVILNIK

O RADU KNJIŽNICE INSTITUTA ZA ANTROPOLOGIJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom uređuje knjižnična djelatnost, ustrojstvo i upravljanje Knjižnicom u sastavu Instituta za antropologiju (u daljnjem tekstu: Institut), rad s korisnicima, stjecanje, održavanje, korištenje i zaštita knjižnične građe.

Članak 2.

Knjižnica u sastavu Instituta djeluje kao posebna ustrojstvena jedinica pod nazivom "Knjižnica Instituta za antropologiju" (u daljnjem tekstu: Knjižnica).

Članak 3.

Sjedište Knjižnice je u Zagrebu, Gajeva 32.

Članak 4.

Knjižnica ima pečat pravokutnog oblika dimenzija 2,5 x 5,5 cm sljedećeg sadržaja: "Institut za antropologiju - Knjižnica."

Članak 5.

(1) Knjižnica se, prema namjeni svrstava u specijalne knjižnice. Prema sadržaju fonda je znanstvena i specijalna te prvenstveno usmjerena potrebama znanstveno-istraživačkog rada djelatnika Instituta.

(2) Djelatnosti Knjižnice

- informacijsko-referalne usluge
- edukacija korisnika
- osiguravanje pristupa kvalitetnim i relevantnim digitalnim izvorima stručnih i znanstvenih informacija iz područja djelovanja Instituta
- izgradnja digitalne knjižnice, digitalnih zbirki i institucijskog repozitorija
- pružanje usluga koje pridonose znanstvenom istraživanju i razvojnim programima
- sudjelovanje u vrednovanju Instituta i njegovih djelatnika putem bibliometrijskih i drugih istraživanja
- praćenje publicističke aktivnosti Instituta
- sudjelovanje u izdavačkoj djelatnosti Instituta
- aktivna podrška otvorenoj znanosti
- sudjelovanje u programima popularizacije znanosti, kulture i umjetnosti
- promidžba knjižnice i knjižnične djelatnosti

- provođenje kulturnih aktivnosti, projekata i programa, samostalno ili u sklopu programa Instituta
- obilježavanje značajnih događanja vezanih za znanstvenu i kulturnu povijest
- suradnja s medijima u promidžbi znanstvenih, kulturnih i umjetničkih aktivnosti Instituta

Članak 6.

Radna mjesta i potreban broj zaposlenika u Knjižnici utvrđuje se na osnovi Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti te Standardu za specijalne knjižnice.

II. USTROJ I UPRAVLJANJE KNJIŽNICOM

Članak 7.

- (1) Knjižnica ima voditelja.
- (2) Voditelja Knjižnice, po raspisanom natječaju, bira i razrješava ravnatelj Instituta prema odredbama citiranog Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i sukladno Pravilniku koji uređuje uvjete i način stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. Voditelj Knjižnice organizira rad i poslovanje Knjižnice u skladu s odredbama citiranog Pravilnika.
- (3) Voditelj se stručno osposobljava i usavršava na seminarima, tečajevima, radionicama te sudjeluje u radu knjižničarskih udruga i na znanstvenim i stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu.

Članak 8.

- (1) Knjižnica ima Knjižnični odbor.
- (2) Knjižnični odbor ima tri člana. Dva člana imenuje ravnatelj iz redova znanstvenika, a treći član je voditelj Knjižnice. Članovi Odbora imenuju se na četiri godine, s mogućnošću ponovnog biranja.

Članak 9.

- (1) Knjižnični odbor obavlja sljedeće poslove: utvrđuje nacrt Pravilnika o radu knjižnice, predlaže mjere za razvoj i unapređenje rada Knjižnice, predlaže glavne smjernice nabavne politike, predlaže ravnatelju nabavu literature za potrebe znanstvenog rada, utvrđuje prijedlog godišnjeg proračuna knjižnice, utvrđuje godišnji i višegodišnji plan rada knjižnice, usvaja godišnje izvješće o radu knjižnice, predlaže plan nabave knjižnične građe i informacijskih izvora, predlaže pokretanje stegovnog postupka za neuredne korisnike, predlaže otpis knjižne građe, poduzima i druge aktivnosti od značaja za rad Knjižnice prema Standardu za specijalne knjižnice.
- (2) Sastanke Knjižničnog odbora saziva predsjednik Odbora u suradnji s voditeljem Knjižnice. Materijale za dnevni red sjednica Odbora priprema voditelj Knjižnice u dogovoru s predsjednikom Odbora.

Članak 10.

Stručni nadzor nad radom Knjižnice obavlja Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Nadzor nad zakonitošću rada Knjižnice obavlja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

III. POSLOVANJE KNJIŽNICE

Članak 11.

(1) Knjižnica obavlja svoje poslove prema utvrđenim Standardima za specijalne knjižnice i u skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. Knjižnična djelatnost obuhvaća osobito: nabavu knjižnične građe, stručnu obradu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe, te provođenje mjere zaštite, izradu biltena, kataloga, bibliografija i drugih informacijskih pomagala. Sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka, omogućavanje pristupa knjižničnoj građi i informacijskim izvorima korisnicima prema njihovim potrebama i zahtjevima, osiguravanje korištenja i posudbe knjižnične građe, te protok informacija, poticanje i pomoć korisnicima pri izboru i korištenju knjižnične građe, informacijskih pomagala i izvora, te vođenje dokumentacije o građi i korisnicima.

(2) Kako bi se osigurala točnost bibliografskih podataka, svi djelatnici Instituta dužni su upisivati radove u Hrvatsku znanstvenu bibliografiju, odmah po objavljivanju ili najkasnije dva tjedna od objave. Također, dužni su redovito ažurirati već unešene podatke (radovi u procesu objavljivanja). Djelatnici su dužni obratiti pažnju da pri upisu, rad pridruže matičnom broju znanstvenika i ustanovi, i ako je to slučaj, znanstvenom-istraživačkom projektu.

Članak 12.

Knjižnica sa svojim knjižnično-informacijskim uslugama dio je znanstveno-istraživačke djelatnosti Instituta.

Članak 13.

Sredstva za rad Knjižnice osigurava Institut. Financijska sredstva namijenjena Knjižnici planiraju se godišnjim planom Instituta, a prema prijedlogu Knjižničnog odbora i odobrenju ravnatelja. Zahtjev se podnosi u okviru godišnjeg plana Instituta Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih.

Članak 14.

Integracija i Suradnja

Osim zadaća utvrđenih zakonom koji uređuje obavljanje knjižnične djelatnosti, knjižnica obavlja i sljedeće zadaće:

- izgrađuje knjižnični katalog uz primjenu bibliografskih standarda i formata uvažavajući pri tome zahtjeve interoperabilnosti sustava
- surađuje u izgradnji središnjeg knjižnično-informacijskog sustava
- sudjeluje u usklađivanju planova rada i razvitka knjižnica kroz provedbu matične djelatnosti
- surađuje s ostalim institucijama u stručnoj, znanstvenoj i akademskoj zajednici u svrhu poboljšanja dostupnosti stručnih i znanstvenih informacija
- surađuje u procesu koordinirane nabave elektroničkih izvora znanstvenih, stručnih i umjetničkih informacija za akademsku i znanstvenu zajednicu u Republici Hrvatskoj
- sudjeluje u ujednačivanju edukacijskih programa informacijske pismenosti korisnika
- sudjeluje u provedbi nacionalnog sustava zaštite, pohrane i trajnog očuvanja knjižnične građe
- surađuje u izgradnji Hrvatske digitalne knjižnice.
-

Članak 15.

(1) Knjižnica mjeri svoju uspješnost sukladno utvrđenim pokazateljima uspješnosti prema Standardu. Dobivene pokazatelje koristi za potrebe upravljanja, vrednovanja i razvoj usluga te za izradu godišnjih i višegodišnjih izvještaja i planova rada.

(2) Godišnje planove i izvješća o radu dostavlja upravi instituta i nadležnoj matičnoj službi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

IV. STJECANJE I ODRŽAVANJE KNJIŽNIČNE GRAĐE

Članak 16.

Knjižnica stvara svoj fond kupnjom, zamjenom i darovima. Knjižnici Instituta obavezno se dostavljaju: sve publikacije čiji je (su)izdavač Institut u tri besplatna primjerka, sve znanstvene i stručne publikacije čiji su autori djelatnici Instituta u dva primjerka, knjige čiji su urednici djelatnici Instituta, knjige u kojima su autori poglavlja djelatnici Instituta, kvalifikacijski radovi zaposlenika Instituta obranjenih na sveučilištima i sastavnicama sveučilišta u jednom primjerku, kvalifikacijski radovi vanjskih suradnika kojima su mentori bili znanstvenici Instituta po jedan primjerak i literatura nabavljena za potrebe projekta.

Članak 17.

Ukoliko voditelj projekta odluči pokriti troškove nabave literature sredstvima iz projekta, o tome mora pravodobno obavijestiti voditelja Knjižnice.

Članak 18.

U slučaju postojanja ponude za poklonom literature Institutu, o tome se odmah izvještava Rukovoditelj pod-odsjeka pravnih, kadrovskih i općih poslova Instituta i Voditelj Knjižnice. Voditelj knjižnice daje mišljenje o prihvatu ponude. Poslovi dobave i primitka darovane literature obavljaju se u okviru knjižničkog poslovanja na Institutu.

Članak 19.

Knjižnica obavlja zamjenu institutskih publikacija s fakultetskim i specijalnim knjižnicama te ostalim institucijama u zemlji i inozemstvu. Za potrebe zamjene mogu se nabavljati i publikacije drugih izdavača.

Članak 20.

Zbog stalne potrebe znanstvenih djelatnika za znanstvenom i stručnom literaturom, dio knjižničkog fonda se nalazi u sobama djelatnika. Taj dio fonda mora biti stalno dostupan i izdvojen od dokumenata djelatnika i privatne literature.

Članak 21.

(1) Knjižnica vodi odgovarajuće inventarne knjige u koje obavezno upisuje knjižničnu građu. Inventarne knjige su osnovni dokument i veza Knjižnice s knjigovodstveno-računovodstvenom službom i dokaz materijalne vrijednosti.

(2) Svaka jedinica knjižnične građe u fondu mora biti obilježena pečatom Knjižnice.

(3) Knjižnica digitalizira građu iz vlastitog fonda te vodi brigu o pohrani, zaštiti i pristupu digitalnoj zbirci sukladno odredbama Standarda za digitalne knjižnice i Pravilnika o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe.

Članak 22.

Knjižnica vodi dokumentaciju o posuđenoj građi i korisnicima.

Članak 23.

Knjižnica je obavezna provoditi redovite revizije i otpis svoje knjižnične građe prema važećem Pravilnika o zaštiti, reviziji i otpisu knjižnične građe Ministarstva kulture i medija.

Članak 24.

Odluku o provođenju revizije donosi ravnatelj Instituta.

Ravnatelj Instituta imenuje povjerenstvo za provođenje revizije. Povjerenstvo se sastoji od predsjednika i dva člana povjerenstva.

V. KORIŠTENJE USLUGA KNJIŽNICE

Članak 25.

Upisom u Knjižnicu između korisnika i Knjižnice uspostavlja se ugovorni odnos koji je reguliran ovim Pravilnikom.

Djelatnici i suradnici Instituta postaju članovi knjižnice prilikom potpisivanja ugovora o radu ili suradnji s Institutom.

Knjižnica ima pravo prikupljati i obrađivati osobne podatke svojih članova i korisnika u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

Članak 26.

Usluge Knjižnice, osim zaposlenika Instituta, koriste studenti hrvatskih sveučilišta i veleučilišta, vanjski suradnici Instituta, te ostali građani. Studenti koriste usluge Knjižnice uz predočenje indeksa. Ostali građani koriste usluge uz predočenje osobne iskaznice. Korisnik mora poštovati upute i upozorenja djelatnika Knjižnice.

Članak 27.

Periodika, referentna zbirka, druge posebne zbirke Knjižnice, neknjižna građa i kvalifikacijski radovi koriste se isključivo u čitaonici. Ostala knjižna građa daje se na posudbu djelatnicima Instituta izvan Knjižnice na rok od tri tjedna uz mogućnost produljenja roka. Vanjskim korisnicima daje se na posudbu na rok od tri dana, uz uvjet da ista trenutno nije potrebna djelatnicima Instituta. Moguće je posuditi najviše pet naslova u isto vrijeme.

Članak 28.

(1) Svako korištenje prostora knjižnice i čitaonice se prethodno dogovara s Voditeljem knjižnice i Uredom ravnatelja.

(2) Korisnici Knjižnice služe se čitaonicom Knjižnice u svrhu korištenja knjižnične građe, izrade pismenih radova te korištenja računala Knjižnice. Prilikom ulaska u čitaonicu potrebno je javiti se voditelju Knjižnice kojem se ostavlja indeks, odnosno osobna iskaznica, za vrijeme dok se boravi u čitaonici. Korisnici se u čitaonici mogu služiti cjelokupnim fondom knjižnice.

(3) Građu za korištenje u čitaonici korisniku donosi voditelj Knjižnice, izuzevši građu u slobodnom pristupu u čitaonici koju korisnik može uzeti sam. Nakon korištenja građe u čitaonici, korisnik svu građu predaje voditelju Knjižnice ili ostavlja isključivo na svojem radnom mjestu. Korisnicima nije dozvoljeno da sami vraćaju na police niti jedan svezak, odnosno primjerak građe koji su u bilo koju svrhu uzeli s police.

(4) Djelatnici Instituta dužni su obavijestiti, usmeno ili elektroničkom poštom, voditelja Knjižnice ako su posudili knjižničnu građu odnosno sami uzeli knjige s polica.

Članak 29.

(1) Knjižnica ima računalo koje se može koristiti za edukacije uz projektor i platno uz prethodni dogovor s Voditeljem knjižnice i Upravom Instituta.

(2) Računalo Knjižnice se koristi u svrhu izrade pismenih radova te pretraživanja kataloga i ostalih podataka dostupnih putem računala, a isključivo u svrhu studija i znanstvenoistraživačkog rada. Korisnicima nije dozvoljeno mijenjanje izgleda osnovnog ekrana na računalima, kao ni sustava datoteka na hard disku. Spremanje vlastitih datoteka, izrađenih u nekoj aplikaciji ili preuzetih s Interneta moguće je samo korištenjem vlastitog medija za pohranu (CD, DVD, USB stick, ili USB vanjski disk).

Članak 30.

Tiskanu građu iz fonda Knjižnice moguće je kopirati, vodeći računa o zaštiti autorskih prava uz obavijest Voditelju knjižnice.

VI. ZAŠTITA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Članak 31.

Korisnik je dužan pažljivo postupati s građom koja mu je dana na korištenje. Nije dopušteno grubo i nepažljivo listanje, savijanje listova, pisanje, podvlačenje, itd. U slučaju oštećenja ili gubitka knjižne građe korisnik je dužan Knjižnici nadoknaditi stvarnu protuvrijednost građe utvrđenu službenom procjenom Knjižnice ili nadoknaditi drugim primjerkom izgubljenog odnosno oštećenog naslova. U interesu je korisnika da prilikom preuzimanja pregleda građu i prijavi eventualna oštećenja.

Članak 32.

Korisnik koji krši odredbe ovog Pravilnika ili se ne drži općih pravila ponašanja u prostorima Knjižnice, naročito onaj koji češće prekoračuje rok posudbe te onaj koji je nepovratno oštetio građu, može na određeno vrijeme ili trajno izgubiti pravo korištenja usluga Knjižnice. O tome odlučuje Knjižnični odbor. Svim obvezama koje su nastale na osnovi ovog Pravilnika član mora udovoljiti i nakon što je isključen iz članstva.

Članak 33.

Korisnici kojima je za njihov znanstveni ili stručni rad potrebna građa iz drugih Knjižnica u koje nemaju pravo neposrednog učlanjenja ili se nalaze izvan područja Grada Zagreba, mogu propisanim obrascima naručiti građu putem međuknjižnične posudbe, pod uvjetima ustanove koja je građu posudila. Rok i način korištenja publikacija iz međuknjižnične posudbe određuje ustanova koja je građu posudila. Troškove međuknjižnične posudbe snosi korisnik. Nositelj projekta na Institutu može odlučiti da se troškovi međuknjižnične posudbe namire iz sredstava projekta. Ravnatelj može odlučiti da se troškovi međuknjižnične posudbe namire iz sredstava Instituta.

Članak 34.

Studenti preddiplomskog i poslijediplomskog studija dužni su izmiriti sve obaveze prema Knjižnici neposredno prije stjecanja diplome, odnosno doktorske disertacije.

Članak 35.

Zaposlenici Instituta dužni su prilikom odlaska u mirovinu ili prestanka radnog odnosa vratiti sve posuđene knjige. Umirovljeni znanstvenici mogu koristiti građu Knjižnice.

Članak 36.

Voditelj Knjižnice ima pravo, radi osiguranja knjižničnog fonda, tražiti da korisnici prigodom ulaska u prostorije Knjižnice pokažu svoj indeks ili osobnu iskaznicu, kao i da prigodom napuštanja knjižničnih prostorija pokažu knjige koje iznose.

Članak 37.

- (1) Prostor Knjižnice koristi se i kao predavaonica za studente.
- (2) Prostor Knjižnice se koristi za edukacije djelatnika i suradnika Instituta.
- (3) Kako bi se spriječilo eventualno otuđivanje ili oštećivanje građe, studentima i ostalim polaznicima edukacija nije dozvoljeno čekati u prostoru Knjižnice bez prisustva nastavnika, edukatora ili djelatnika Knjižnice.

IX. PRELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 38.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od objave na oglasnoj ploči Instituta. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaju vrijediti odredbe ranije donesenog Pravilnika.

U Zagrebu, 07.02. 2025. godine.

Ravnatelj Instituta
prof. dr. sc. Danir Marjanović

20260360